

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM NGỌC THU

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ QUẢN CỦA
HỌC SINH THEO MÔ HÌNH TRƯỜNG HỌC
MỚI (VNEN) Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC
HUYỆN CẨM KHÊ - TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM NGỌC THU

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ QUẢN CỦA
HỌC SINH THEO MÔ HÌNH TRƯỜNG HỌC
MỚI (VNEN) Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC
HUYỆN CẨM KHÊ - TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHÍ THỊ HIẾU

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Phú Thọ, tháng 6 năm 2016

Tác giả luận văn

Phạm Ngọc Thu

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ quý báu của các thầy cô, các anh chị, các em và các bạn. Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tôi xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới:

Ban Giám hiệu, Quý thầy cô giáo Khoa Tâm lý Giáo dục, phòng Đào tạo bộ phận sau đại học của trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và hoàn thành luận văn.

TS. Phí Thị Hiếu, người đã hết lòng giúp đỡ, hướng dẫn, động viên và tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho tôi trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Xin chân thành cảm ơn sự hợp tác, giúp đỡ của phòng GD & ĐT huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ, đội ngũ CBQL, GV, HS của 3 trường tiểu học huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ gồm: trường Tiểu học Phương Xá; trường tiểu học Thị trấn Sông Thao; trường Tiểu học Phú Khê đã tạo mọi điều kiện về vật chất, thời gian, lẫn tinh thần để tôi yên tâm học tập, nghiên cứu và hoàn thành Luận văn.

Do sự hiểu biết và thời gian nghiên cứu có hạn, chắc chắn luận văn không thể tránh khỏi những hạn chế và khiếm khuyết nhất định. Tôi mong nhận được sự chỉ dẫn và đóng góp ý kiến của thầy cô và đồng nghiệp để luận văn thêm hoàn thiện.

Phú Thọ, tháng 6 năm 2016

Tác giả

Phạm Ngọc Thu

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
BẢNG CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Kết cấu luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ QUẢN	
CỦA HỌC SINH TIỂU HỌC THEO MÔ HÌNH VNEN	5
1.1. Sơ lược lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	5
1.1.1. Trên thế giới.....	5
1.1.2. Ở Việt Nam.....	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản.....	10
1.2.1. Quản lý nhà trường và quản lý trường tiểu học	10
1.2.2. Hoạt động tự quản và hoạt động tự quản của học sinh tiểu học	12
1.2.3. Quản lý hoạt động tự quản của học sinh tiểu học	13
1.3. Một số vấn đề lý luận về hoạt động dạy học và hoạt động tự quản trong học tập của học sinh tiểu học theo mô hình VNEN.....	14
1.3.1. Phương pháp dạy học và đổi mới phương pháp dạy học theo mô hình VNEN	14
1.4. Quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh ở trường tiểu học theo mô hình VNEN	19
1.4.1. Hiệu trưởng trường tiểu học với vai trò quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh tiểu học	19

1.4.2. Nội dung quản lý động tự quản trong học tập của học sinh ở trường tiểu học theo mô hình VNEN.....	21
1.4.3. Kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh trường tiểu học theo mô hình VNEN	25
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh theo mô hình VNEN của hiệu trưởng trường tiểu học	26
1.5.1. Quy chế dạy học và quy chế quản lý hoạt động dạy học.....	26
1.5.2. Năng lực của nhà quản lý	27
1.5.3. Đội ngũ giáo viên.....	27
1.5.4. Động cơ, tinh thần, thái độ học tập của học sinh.....	29
1.5.5. Cơ sở vật chất và thiết bị trường học (CSVC&TBTH)	30
1.5.6. Môi trường giáo dục và môi trường dạy học	31
1.5.7. Thông tin quản lý.....	33
Kết luận chương 1	35
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ QUẢN CỦA HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN CẨM KHÊ TỈNH PHÚ THỌ THEO MÔ HÌNH VNEN	
2.1. Khái quát về khảo sát thực trạng	36
2.1.1. Mục tiêu khảo sát.....	36
2.1.2. Nội dung khảo sát	36
2.1.3. Phương pháp khảo sát.....	36
2.1.4. Khách thể khảo sát.....	36
2.1.5. Vài nét về các trường tiểu học huyện Cẩm Khê tỉnh Phú Thọ	37
2.2. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về mô hình trường học VNEN và vai trò, ý nghĩa của hoạt động tự quản trong học tập của học sinh tiểu học	38
2.2.1. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về mô hình trường học VNEN	38
2.3. Thực trạng hoạt động tự quản trong học tập theo mô hình VNEN của học sinh tiểu học huyện Cẩm Khê tỉnh Phú Thọ	42
2.3.1. Góc học tập của học sinh theo mô hình VNEN.....	42

2.3.2. Thực trạng thực hiện quy trình 10 bước học tập của học sinh tiểu học.....	44
2.3.3. Thực trạng hoạt động của hội đồng tự quản trong học tập của học sinh tiểu học huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ theo mô hình VNEN	45
2.3.4. Thực trạng quản lý hoạt động tự quản trong học tập của giáo viên đối với học sinh các trường tiểu học theo mô hình VNEN	48
2.4. Thực trạng quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh tiểu học theo mô hình VNen huyện Cẩm Khê tỉnh Phú Thọ	52
2.4.1. Thực trạng lập kế hoạch quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh	52
2.4.2. Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh trường tiểu học theo mô hình VNEN	54
2.4.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh tiểu học huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ theo mô hình VNEN	61
2.5. Đánh giá chung về công tác quản lý hoạt động tự quản trong học tập của học sinh các trường tiểu học huyện Cẩm Khê, tỉnh Phú Thọ theo mô hình VNEN	66
2.5.1. Những thành công và nguyên nhân	66
2.5.2. Những hạn chế và nguyên nhân.....	67
Kết luận chương 2.....	70
Chương 3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ QUẢN CỦA HỌC SINH CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN CẨM KHÊ TỈNH PHÚ THỌ THEO MÔ HÌNH VNEN.....	71
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	71
3.1.1. Quán triệt định hướng phát triển mô hình trường học mới VNEN ở tỉnh Phú Thọ	71
3.1.2. Đảm bảo tính khả thi.....	71
3.1.3. Đảm bảo tính pháp chế	72
3.1.4. Đảm bảo tính đồng bộ.....	72
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động tự quản của học sinh các trường tiểu học huyện Cẩm Khê tỉnh Phú Thọ theo mô hình VNEN	72
3.2.1. Nâng cao nhận thức cho giáo viên và CBQL về vai trò, ý nghĩa của hoạt động tự quản trong việc đảm bảo chất lượng dạy học	72

3.2.2. Nâng cao nhận thức, hình thành động cơ tự quản cho học sinh	74
3.2.3. Bồi dưỡng cho giáo viên năng lực tổ chức hoạt động dạy học theo hướng phát huy năng lực tự quản của người học	77
3.2.4. Tăng cường quản lý việc đổi mới phương pháp dạy học của giáo viên theo hướng phát huy năng lực tự quản của học sinh	80
3.2.5. Xây dựng lớp học thân thiện.....	86
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	93
3.4. Khảo nghiệm các biện pháp đề xuất	94
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	94
3.4.2. Đối tượng khảo sát.....	94
3.4.3. Nội dung khảo sát	94
3.4.4. Phương pháp khảo nghiệm	95
Kết luận chương 3.....	96
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

BẢNG CHỮ VIẾT TẮT

STT	Ký hiệu	Viết đầy đủ
1	BGH	Ban Giám hiệu
2	CBQL	Cán bộ quản lý
3	CSVCS&TBTH	Cơ sở vật chất và thiết bị trường học
4	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
5	GV	Giáo viên
6	GVBM	Giáo viên bộ môn
7	HS	Học sinh
8	PPDH	Phương pháp dạy học
9	QLGD	Quản lý giáo dục
10	THCS	Trung học cơ sở
11	THPT	Trung học phổ thông
12	TW	Trung ương

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH

Bảng:

Bảng 1.1.	Mối quan hệ giữa thầy (dạy) và trò (tự quản).....	28
Bảng 2.1.	Nhận thức của cán bộ, giáo viên về mô hình trường học VNEN	38
Bảng 2.2.	Ý kiến đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về vai trò của hoạt động tự quản trong học tập của học sinh	40
Bảng 2.3.	Ý kiến đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về góc học tập của học sinh	43
Bảng 2.4.	Ý kiến đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng hoạt động của hội đồng tự quản.....	46
Bảng 2.5.	Ý kiến đánh giá của giáo viên về đánh giá mức độ thực hiện việc hướng dẫn học sinh xây dựng kế hoạch tự quản.....	51
Bảng 2.6.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về việc chỉ đạo xây dựng kế hoạch hoạt động tự quản	52
Bảng 2.7.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về công tác tổ chức thực hiện quản lý hoạt động tự quản của học sinh.....	55
Bảng 2.8.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về biện pháp chỉ đạo thực hiện hoạt động tự quản.....	57
Bảng 2.9.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về thực trạng quản lý kiểm tra đánh giá kết quả hoạt động tự quản của học sinh.....	60
Bảng 2.10.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về mức độ ảnh hưởng của các yếu tố đến quản lý hoạt động tự quản.....	62
Bảng 3.1.	Mức độ cần thiết và khả thi của các biện pháp quản lý	95

Hình:

Hình 1.1:	Hội đồng tự quản lớp 4E, Trường Tiểu học Phú Khê	17